

Lis Højland Abildtrup

Påskemåltid for store og små

Indhold

Forord	3
Forberedelser	
Borddækning	4
Øvrige forberedelser	5
Påskemåltidet	
1. Velkomst og intro	6
2. Forberedelse til fest	7
- Leg: Brødleg	7
3. Påskelyset tændes	8
4. Den jødiske påske	9
5. Den kristne påske	12
- Leg: Æggetrilning	13
6. Hovedmåltidet	14

Forord

Sammen i Guds historie

Jesus voksede op i en jødisk tradition, hvor den årlige påskefejring i Jerusalem var en central del af det religiøse liv. Her fejrede jøderne, at Gud udfriede dem fra slaveriet i Ægypten, bl.a. ved et særligt måltid: Påskemåltidet. Derfor var Jesus og hans disciple i Jerusalem, da han blev taget til fange og senere korsfæstet. Således fletter de to historier sig ind i hinanden: Jødernes påskefejring og den kristne fejring af Jesu død og opstandelse og de mange paralleller i de to begivenheder har ført til, at en del kristne i dag fejrer påskemåltid.

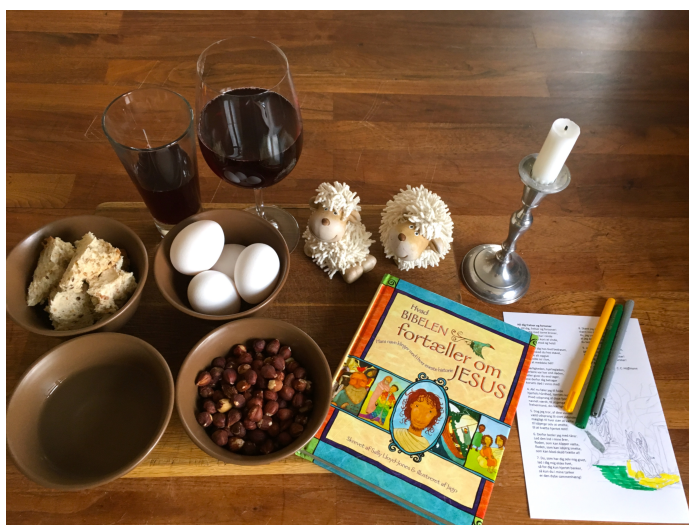
Denne guide er udformet til børnefamilier eller andre fællesskaber med børn og voksne. Vi har mange traditioner, der knytter sig til fejringen af julen og Jesu fødsel. Med dette forslag til et børnevenligt påskemåltid, ønsker vi at give en tradition, som peger hen på Jesu død på korset, og den frihed han købte til os der. Dette særlige måltid kan også være med til at give os en fornemmelse af at være en del af Guds store historie, gennem Gammel- og Ny Testamente og frem til i dag.

Guiden er vejledende. Brug derfor det, der passer godt ind i jeres fællesskab eller find selv på andet, der fungerer bedre. Programmet tager ca. 45-60 min. og er en optakt til et hovedmåltid. Det er primært tiltænkt familier eller børnegrupper med skolebørn. Mindre børn kan dog sagtens være med. Involvér gerne så mange som muligt i opgaverne, så det bliver et samarbejde om at fortælle Guds historie til hinanden.

Må påskemåltidet blive til stor velsignelse for jer og hvem ved, måske endda blive til en tilbagevendende begivenhed, ligesom fejringen juleaften.

Lis Højland Abildtrup
Børne- og UngdomsOase, 2020

Forberedelser

Borddækning

I løbet af påskemåltidet skal der bruges en række remedier som klargøres på forhånd og sættes på bordet. Lav flere små skåle med de forskellige ting, hvis I er mange.

Til borddækning:

- Dug
- Service (Står klar til at blive fordelt til hovedmåltidet efter samlingen)
- Høj lysestage, lys og tændstikker

Mad (til at smage på undervejs, ikke til at spise sig mæt):

- Brød bagt uden gær (fx hjemmelavet knækbrød)
- Vin til de voksne og saft til børnene
- Saltvand
- Bitre urter (fx radiser, rucola eller peberrod)
- Nødder
- Lam (Brug evt. legetøjsdyr som symbol, hvis lammestegen er i ovnen)
- Kogte pillede æg

Øvrige remedier:

- Tegnegrej til at farvelægge sanghæftet undervejs
- Bibel/børnebibel

Øvrige forberedelser

Kan gøres dagen før:

- Print sangark - ca. ét til hver deltager - samt arket med spørgsmål og svar (begge dele findes som separat pdf)
- Klargør DUPLO-plade og klodser til at bygge pyramide af.
- Forbered "blod" til dørstolpen, fx af rødmaledede papirstrimler eller rødt stof med lærertyggegummi bagpå, så det er klar til at sætte op.
- Kog æg, et til hver deltager i "Æggetrilning". De skal være hårdkogte, men ikke pillede. Husk tusch til at skrive navn på æggene.
- Lederen skal læse gennemgangen af påskemåltidet godt igennem, så han/hun er forberedt på, hvad der skal ske - men det skal ikke læres udenad.
- Evt. søge på youtube eller google translate for at høre, hvordan det hebraiske ord for skål, Le'chaim, skal udtales.

Gøres på dagen:

- Fordel små brødtern i huset til "Brødleg". Tæl hvor mange brødtern, der gemmes, så man kan tjekke om alle er fundet. Hav evt. en kurv til at samle dem i under legen.
- Fordel de 6 spørgsmål mellem børnene og tilsvarende de 6 svar mellem de voksne. Forklar kort, hvad deres rolle er, så de er forberedte på, hvad der skal ske.
- Klargør hovedmåltidet, som skal nydes efter samlingen. Det kan være en god idé at tænke i mad, som kan passe sig selv i ovnen eller tilberedes på forhånd, så alle voksne kan være med under samlingen. Vi kan fx foreslå lammekølle, flødekartofler, salat og brød.

Gennemgangen af påskemåltidet er udformet som et manuskript med dét, der skal siges. **Den grønne skrift** forklarer, hvad I skal gøre undervejs. Herudover er der beskrivelser af lege og aktiviteter løbende.

Rigtig god fornøjelse!

1. Velkomst og intro

Leder:

Velkommen til påskemåltid. Det er ikke første gang nogen fejrer påske. Det har jøder og kristne gjort i årtusinder.

For over 3000 år siden fejrede jøderne påske for første gang. Deres fest hed Pesach og betyder forbigang.

1000 år senere fejrede Jesus Pesach sammen med sine disciple den sidste aften, inden han skulle dø.

Tag Bibelen op i hånden

Til vores fest i dag skal vi høre de to historier fra Bibelen, som er flettet ind i hinanden. Vi skal spise nogle mærkelige ting, bede og synge sammen og til sidst skal vi spise rigtig mad.

Det er de voksnes opgave at fortælle børnene om Gud og derfor stiller børnene spørgsmål og de voksne svarer.

Hvem har det første spørgsmål?

2. Forberedelse til fest

Barn:

Hvorfor er denne aften anderledes end alle andre aftener?
Hvorfor er det brød, der er på bordet, bagt uden gær?
(Spørgsmål 1)

Voksen:

Brødet er her på bordet, fordi Gud sagde til jøderne, at de skulle bage brød uden gær. Det hjælper os til at forstå, at ligesom gær påvirker hele dejen og får den til at hæve, sådan kan synden brede sig i vores liv, hvis ikke vi siger nej til den. (Svar 1)

Alle smager på brødet.

Leder:

Jøderne gør rent i hver en krog inden påske, så huset nærmest er rensset. Ligesom Jesus renser os fra vores synd. Vi skal bede til Jesus:

"Jesus, vi gør mange forkerte ting. Vil du tilgive os og rense os. Hjælp os med at gøre din vilje."

Leder:

Nu skal vi lege, at vi renser huset.

Mens børnene finder brød, fordeler de voksne glassene, og der hældes vin og saft op.

BRØDLEG

Der er gemt små stykker brød rundt omkring i huset. Det gælder om at finde dem og den, der først finder 5 stykker brød, har vundet.

3. Påskelyset tændes

Kvinde:

Tænd lyset

Jeg er mor, og tænder lyset for at minde jer om, at Jesus - verdens lys - blev født af Jomfru Maria, sådan som Gud havde lovet det.*

Lovet være du, Herre vor Gud, verdens konge, som har givet os livet og bevaret os indtil nu.

Syng én eller to sange om Lyset.

I sanghæftet er disse med:

Jesus, du er verdens håb

Lyshav

Jeg lever

Leder:

Nu har vi forberedt os og kan gå i gang med festen. Lad os gøre som Jesus og disciplene gjorde: Spise brød og smage på vinen.

Løft vinglasset

Lovet være du, Herre vor Gud, verdens konge, som skaber vint træets frugt.

Kig rundt og skål på hebraisk:

Le'chaim!

Alle:

Løfter glassene

Le'chaim!

* Hvis du vil læse beretningen fra bibelen står det i Luk. 2, 1-40

4. Den jødiske påske

Lederen fortæller og påbegynder samtidig en pyramide med duploklodser på pladen. To eller tre børn fortsætter byggeriet under fortællingen.

Leder:

Nu kommer vi til den første historie.

Israelitterne var fanget i Ægypten. De levede som slaver og skulle arbejde uden at få løn for det. Farao udnyttede dem, og de knoklede med at slæbe sten til de store bygninger, Farao ville have bygget.

I begyndelsen fik de det, de skulle bruge til at lave murstenene, men efterhånden blev Farao så sur på israelitterne og deres leder Moses, at de også selv skulle samle det, de havde brug for til at lave stenene. Og Gud begyndte, sammen med Moses, at arbejde på en flugtplan.*

Hvem har spørgsmål 2?

Barn:

Hvorfor er denne aften anderledes end alle andre aftener?
Hvorfor er der saltvand på bordet? (Spørgsmål 2)

* Hvis du vil læse beretningen fra bibelen står det i 2. Mos. kap. 1-2

Voksen:

Saltvandet minder os om de tårer, som Israelitterne græd, mens de var slaver i Ægypten! (Svar 2)

Alle smager på saltvandet

Leder:

Hvem har spørgsmål 3?

Barn:

Hvorfor er denne aften anderledes end alle andre aftener?
Hvorfor er der bitre urter på bordet? (Spørgsmål 3)

Voksen:

De bitre urter minder os om Israelitternes vrede og bitterhed. De blev uretfærdigt behandlet! (Svar 3)

Alle smager på urterne.

Leder:

Hvem har det 4. spørgsmål?

Barn:

Hvorfor er denne aften anderledes end alle andre aftener?
Hvorfor er der nødder på bordet? (Spørgsmål 4)

Voksen:

Ja egentlig skulle der være mudder på bordet, men nøddernes jord-agtige smag skal minde os om det mudder, israelitterne brugte til at lave mursten til Farao. (Svar 4)

Alle smager på nødderne.

Leder:

Men lad os høre hvad der videre skete.

Israelitternes leder Moses havde fået at vide af Gud, hvad han ville gøre for at befri dem. Fordi Farao var ond og behandlede israelitterne dårligt, ville Gud sende en engel for at slå egypternes ældste sønner ihjel.

Sæt "blodet" på dørstolpen.

Israelitterne skulle gøre sig klar til at rejse og tilberede et festmåltid af lam, brød og tilbehør. Derefter skulle de smøre blodet fra lammet på dørstolperne og vente på, at dødens engel gik forbi.*

Nu har vi hørt, hvordan Gud frelste Israels folk fra slaveriet i Egypten. Historien om den første påske. Lad os gøre som Jesus og disciplene gjorde: Spise brød og smage på vinen.

Løft vinglasset.

Lovet være du, Herre vor Gud, verdens konge, som skaber vintræets frugt.

Kig rundt og skål på hebraisk:

Le'chaim!

Alle:**Løfter glassene**

Le'chaim!

* Hvis du vil læse beretningen fra bibelen står det i 2. Mos. kap. 11-12

5. Den kristne påske

Leder:

Fortæl og fordel samtidig tallerkner og bestik . Lad gerne nogle børn fortsætte, mens du fortæller.

Så er vi kommet til den anden historie.

Jesus samlede sine disciple og spiste påskemåltid sammen med dem. Han fortalte dem, at han skulle dø, og så bad han dem om at gøre noget, når han ikke var der mere: Når de var sammen, skulle de holde nadver for at huske på Jesus og blive en del af Jesu død sammen med ham.*

Syng en eller to sange om Jesu død og opstandelse.

I sanghæftet er disse med:

Kongebørn
Aldrig alene
Hil dig frelser og forsoner
Jeg vil ikke glemme dig

Leder:

Hvem har det spørgsmål 5?

Barn:

Hvorfor er denne aften anderledes end alle andre aftener?
Hvorfor er der lam på bordet? (Spørgsmål 5)

Voksen:

Fordi israelitterne i den første historie slagtede et lam for at blive frelst fra dødens engel. Og ligesom lammet døde Jesus for, at vi kan blive frelst. (Svar 5)

Alle smager på lammet - hvis det er en figur, kan den sendes rundt.

* Hvis du vil læse beretningen fra bibelen står det i Luk. 22, 7-20

Leder:

Hvem har det 6. spørgsmål?

Barn:

Hvorfor er denne aften anderledes end alle andre aftener?
Hvorfor er der kogte æg på bordet? (Spørgsmål 6)

Voksen:

Det er for at minde os om, at ligesom æg kan rulle ned ad en bakke, sådan går tiden derudad, og Gud er hos os, uanset hvad der sker i dag, i morgen eller længere ude i fremtiden.

Alle smager på æggene.

Leder:

Nu har vi hørt om Jesu påskemåltid med disciplene. Lad os gøre som Jesus og disciplene gjorde: Spise brød og smage på vinen.

Løft vinglasset.

Lovet være du, Herre vor Gud, verdens konge, som skaber vint træets frugt.

Kig rundt og skål på hebraisk:

Le'chaim!

Alle:

Løfter glassene

Le'chaim!

Leder:

Nu er det tid til at gå ud og trille æg.

De voksne fordeler sig mellem æggetrilning og den sidste forberedelse af maden. Efter æggetrilning er der fri leg, indtil maden er klar.

ÆGGETRILNING

Alle skriver navn på deres æg og stiller op på en linje.

Herefter gælder det om på skift at trille/kaste ægget så langt som muligt, uden det går i stykker. Man må gerne bruge flere forsøg dog kun med det samme æg. Den, der kan komme længst har vundet.

6. Hovedmåltidet

Syng et vers eller bed en bøn for at sige Gud tak for maden.

Leder:

Lad os gøre som Jesus og disciplene gjorde: Spise brød og smage på vinen.

Løft vinglasset

Lovet være du, Herre vor Gud, verdens konge, som skaber vint træets frugt.

Kig rundt og skål på hebraisk:

Le'chaim!

Alle:

Løfter glassene

Le'chaim!

Påskemåltidet fortsætter som et almindeligt måltid, hvor man nyder maden og samværet.

Har man lyst, kan man lave en fælles leg eller aktivitet efter maden er spist. Få inspiration i materialet "Grib Påsken", som ligger online på Familielaboratoriets hjemmeside: www.buo.dk/familielaboratoriet. Her er der også spørgsmål omkring påske og påskefejring i familien, som de voksne kan tale om.